728/05

Den 25. juli 2005 blev i sag nr. 65.107:

xxxxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der som led i et ansættelsesforhold har haft livsforsikring i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at bevilge udbetaling af ydelser og præmiefritagelse i anledning af tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist at bevilge ydelser med henvisning til, at forsikringsdækningen var bortfaldet, da forsikringsbegivenheden indtraf, samt at kravet i øvrigt er for sent anmeldt.

Det fremgår af sagen, at klageren er født i 1962, og at han har arbejdet som økonomichef i en virksomhed. Som led i ansættelsesforholdet var han omfattet af en pensionsordning, som gav ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis erhvervsevnen blev nedsat til 1/3 eller mindre. Hvis erhvervsevnen blev nedsat til mellem 1/2 og 1/3, var der ret til den halve forsikringsydelse.

Klageren fratrådte sin stilling den 31/7 1999. I den forbindelse blev forsikringen ændret til en privat livsforsikring, hvilken efter ønske fra klageren blev overført til andet selskab med virkning fra 1/10 2000. Dækningen ved tab af erhvervsevne bortfaldt ved fratrædelsen af den pensionsgivende stilling.

Den 10/10 2003 udfyldte og underskrev klageren en skadeanmeldelse til selskabet. Det fremgår heraf, at han havde været uarbejdsdygtig siden 30/5 1999. Af den bilagte lægeattest dateret 16/10 2003 fremgår, at uarbejdsdygtigheden skyldtes alkoholafhængighedssyndrom, kronisk forstemningstilstand og emotionelle forstyrrelser grundlagt i barndommen. Det fremgår videre, at lidelsen begyndte "primo 90'erne", og at der første gang ydedes lægehjælp i 1995. Prognosen for klagerens tilstand er angivet som "dårlig".

Den 10/12 2003 meddelte selskabet afslag på anmodningen om udbetaling af forsikringsydelsen med henvisning til, at anmeldelsen var sket for sent, idet den ikke som fordret i forsikringsbetingelserne var sket inden 1 år efter, at klageren fik kendskab sit krav.

Klagerens advokat påklagede afgørelsen den 19/12 2003, men selskabet fastholdt ved skrivelse af 12/3 2004 afslaget. Efter yderligere korrespondance mellem parterne blev sagen indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Af journaludskrift fra G. Hospitals psykiatriske døgnafsnit fremgår, at klageren var indlagt i perioden 3/6-28/6 1999. Af journaludskriften fremgår:

> "<u>Konklusion:</u>
> det drejer sig om en 37-årig økonomichef med mangeårige angstproblemer og periodevist alkoholmisbrug, der henvender sig grundet fornyet alkoholrecidiv. Pt. har sat sig særdeles hårdt såvel arbejdsmæssigt som økonomisk og familiært, hvilket harmonerer dårligt med betydelige angstproblemer i udførelsen af arbejdet på arbejdspladsen. Pt. konf. på konf. og tilbydes indlæggelse, hvilket tages imod.
> Pt. er sygemeldt via egen læge i 3 mdr.
>
> /F 60.6 ængstelig evasiv personlighedsstruktur
> /F 41.1 generaliseret angst
> /F 10.1 skadeligt brug af alkohol."

Af journaludskriften af 3/6 1999 fremgår endvidere, at klageren over for den behandlende læge har givet udtryk for, at han ikke gjorde sig umiddelbare forestillinger om at ven-

de tilbage til sit daværende job eller til et andet økonomichefjob. Han har videre oplyst, at hans forestillinger går mere i retning af at blive ansat af kommunen til at feje blade. Det fremgår endvidere, at han de seneste 5 år har været henvist og periodevist i behandling hos såvel psykolog som psykiater.

Af erklæring dateret 2/6 2003 fra speciallæge i psykiatri N.B. fremgår:

> "Det drejer sig om en 43-årig mand, hvis barndom var præget af disharmonisk og ustabilt forhold mellem forældrene. Tog efter 9 års folkeskole, 4-årig handelsgymnasieuddannelse afsluttende med HD. Var faglig dygtig i skolen, men oplevede det som stressende at skulle til eksamener og præstere noget, fordi han troede han ikke kunne, selvom han godt kunne. Stressede sig selv voldsomt fra 25 til 30 års alderen med direktørjob indenfor økonomistyring, med lang arbejdstid og alkohol til at slappe af med. Efter 30 års alderen tog alkoholmisbruget overhånd, så han ikke kunne håndtere hverdag, stress og pres uden samtidig alkoholindtagelse. Siden er det socialt og funktionsmæssigt gået ned ad bakke med 2 forliste ægteskaber, mistet job og social deroute. Siden maj 1999 haft ca. 12 indlæggelser på psykiatriske afdelinger i Københavns Amt. Måtte februar 2003 flytte midlertidigt ind hos forældrene i M., da han ikke mere kunne fungere alene. Har samtidig gennem flere år været bange for at færdes i offentlige forsamlinger, handle ind, stå i kø, gå på posthus, tage telefonen når den ringer samt åbne rudekuverter. Er angst for hvad der har med præstationer at gøre, møder, eller at komme for sent til aftalte tidspunkter. Gennem de sidste 15-20 år haft et tiltagende alkoholmisbrug, for at dæmpe stress og angstreaktioner. I en periode delvist erstattet af blandingsmisbrug af hash og benzodiazepiner. Samtidig er der betydelig genetisk disposition for både alkoholisme og angstsygdomme. Samlet finder undertegnede, at klienten har et delvist genetisk betinget alkoholafhængighedssyndrom, der også tjener til at dulme angstsymptomerne. Hvortil kommer en blanding af agorafobi med angst for at komme i forretninger, på offentlige steder eller stå i kø, og social fobi, med undgåelse af sociale funktioner og præstationsangst. Hvortil kommer gradvis udvikling gennem årene af en nu kronisk forstemningstilstand med tilbagevendende suicidaltanker, lav selvværdsfølelse og en glædesløs tilværelse. Ligesom klienten rummer følelsesmæssige forstyrrelser, som har været åbenlyse i voksenlivet og grundlagt i barndommen. Under påvirkning af

alkohol har han fra tid til anden psykotiske oplevelser med både syns- og hørehallucinationer. Hvorvidt klienten på nuværende tidspunkt har udviklet en subkortikal demenstilstand, er umiddelbart vanskeligt at afgøre, da både angstsymptomerne og depressionstilstanden kan give et lignende demenstilstandsbillede med forstyrret koncentration og hukommelse. Men da klienten samtidig har store huller i hukommelsen, taler dette for samtidig udvikling af alkoholdemens. Selvom behandlingsmulighederne ikke helt kan siges at være udtømte, har det psykiske samlede tilstandsbillede været så langvarigt, at det gennem årene er blevet kronisk og varigt. Funktionsniveauet i hverdagen og erhvervsevnen findes ligeledes varigt nedsat til ubetydelig, hvilket ikke udelukker subjektiv bedring gennem kombination af mere optimal behandling med angstdæmpende antidepressiva, alkoholbehandling med Campral eller Revia, samtaleterapi med kognitiv omstrukturering af tanker der bidrager til depression, lav selvværdsfølelse og angstsymptomer, samt dertil knyttet fobitræning, så klienten bliver bedre i stand til at færdes blandt andre mennesker og på offentlige steder. Prognosen altså som helhed dårlig. Ved forsøg på eller stillen krav om arbejdsprøvning og revalideringsforanstaltninger, forventes klienten at reagere med at blive psykisk eller dårlige end aktuelt."

Klageren blev den 8/9 2003 tilkendt førtidspension af M. Kommune.

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at anmeldelsen af skaden er sket inden et år efter det tidspunkt, hvor forsikringstageren fik kundskab til de omstændigheder, der begrunder kravet.

Advokaten har til støtte herfor i sin klageskrivelse af 8/10 2004 til nævnet anført, at klageren efter sin fratræden 31/7 1999 ikke har haft beskæftigelse. Advokaten har i skrivelsen endvidere anført:

"I perioden herefter var klager ikke i stand til at varetage sine interesser, idet han ikke var bekendt med årsagen til hans sygdom og heller ikke bekendt med, hvorvidt den psykiske tilstand var stationær eller ej.

Efter talrige undersøgelser bliver der den 2. juni 2003 udarbejdet en speciallægeerklæring af overlæge N.B., og det fremgår af konklusionen, at behandlingsmulighederne ikke er helt udtømte, men det samlede psykiske tilstandsbillede må antages at være blevet kronisk og varigt.

På grundlag af dette bliver der ved brev af 8. september 2003 meddelt klager førtidspension fra M. Kommune, hvilket er klagers aktuelle situation.

Klager gør således gældende, at han først på dette tidspunkt i september 2003 bliver klar over, at hans sygdom i 1999 havde forårsaget et varigt tab af erhvervsevne, idet han i hele perioden indtil da havde håbet på, at erhvervsevnen ikke var nedsat, og han havde ikke nogen mistanke om, at dette kunne være tilfældet."

Advokaten gør på den baggrund gældende, at kravet er rettidigt anmeldt. Advokaten har herom i skrivelse af 9/11 2004 til nævnet anført:

"Danica Pension skriver indledningsvist under sagsforløbet, at min klient bliver syg den 30. maj 1999 grundet alkoholafhængighedssyndrom, hvilket jeg umiddelbart ikke er enig i. Jeg vil betragte min klients sygdom på daværende tidspunkt som en depression og angst, hvilket har medført et større alkoholforbrug.

Det fremgår af Danica Pension brev side 2 forneden under Danica Pensions afgørelse, at forsikringsbegivenheden indtrådte den 30. august 1999, hvilket ikke er korrekt. Forsikringsbegivenheden indtrådte utvivlsomt senest pr. min klients sygemelding den 30. maj 1999, på hvilket tidspunkt min klient var dækket af forsikringen.

Hvad angår forældelsesreglerne kræver det, at min klient har haft kendskab til forsikringsbegivenheden, og det ligger i sagens natur, at som følge af at min klient har været depressiv og angst, var han ikke i stand til at varetage sine interesser og ej heller bekendt med om hans tilstand var stationær eller ej.

Det er først i juni 2003 at der bliver lavet en konklusion, hvoraf fremgår, at min klients tilstand må antages at være varig.

Det fremgår side 3 forneden i Danica Pensions brev, at min klient over for en læge den 3. juni 1999 skulle have udtrykt, at han ikke havde umiddelbar forestilling om at vende tilbage til sit arbejde.

Min klients eget udsagn på daværende tidspunkt kan ikke tillægges nogen selvstændig betydning, allerede fordi han var syg på daværende tidspunkt, og endvidere fordi min klients sygdom ikke er diagnosticeret på dette tidspunkt, hvilket den først bliver den 2. juni 2003 som nævnt ovenfor."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 18/10 2004 til nævnet anført:

"Vedrørende N.H.P.'s dækning ved tab af erhvervsevne gælder:
Dækningen ved tab af erhvervsevne bortfaldt ved fratrædelsen den 1. august 1999, og N.H.P. havde således ingen tab af erhvervsevnedækning ved forsikringsbegivenhedens indtræden den 30. august 1999.

Hvis Ankenævnet er uenig i, at dækningen ved tab af erhvervsevne var bortfaldet ved forsikringsbegivenhedens indtræden, gør vi i stedet gældende, at på tidspunktet, hvor anmeldelsen sker den 15. november 2003, gælder den 1-årige forældelsesregel i henhold til forsikringsbetingelserne. Det vil sige, at N.H.P. tidligst er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne fra anmeldelsestidspunktet. På dette tidspunkt havde han dog ingen dækning ved tab af erhvervsevne.

Subsidiært gør vi gældende, at på tidspunktet, hvor anmeldelsen sker den 15. november 2003, gælder den 2-årige forældelsesregel i henhold til Forsikringsaftaleloven. Det vil sige, at N.H.P. tidligst er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne fra den 1. januar 2001. På dette tidspunkt havde han heller ingen dækning ved tab af erhvervsevne.

Vedrørende N.H.P.'s ret til præmiefritagelse gælder: På tidspunktet, hvor anmeldelsen sker den 15. november 2003, gælder den 1-årige forældelsesregel i henhold til

forsikringsbetingelserne. Det vil sige, at N.H.P. tidligst er berettiget til præmiefritagelse fra anmeldelsestidspunktet. På dette tidspunkt havde han dog ingen forsikring, da denne var overført til andet selskab pr. 1. oktober 2000.

Subsidiært gør vi gældende, at på tidspunktet, hvor anmeldelsen sker den 15. november 2003, gælder den 2-årige forældelsesregel i henhold til Forsikringsaftaleloven. Det vil sige, at N.H.P. tidligst er berettiget til præmiefritagelse fra den 1. januar 2001. På dette tidspunkt havde han heller ingen forsikring, da denne var overført til andet selskab pr. 1. oktober 2000.

Det fremgår desuden af journalnotat af den 3. juni 1999, at N.H.P. oplyser lægerne, at han ikke gør sig umiddelbare forestillinger om at vende tilbage i arbejde. På dette tidspunkt var han bekendt med sin egen helbredstilstand, og at han havde et krav, så derfor løber forældelsen herfra."

Selskabet har i skrivelse af 3/12 2004 til nævnet endvidere anført:

"I henhold til forsikringsbetingelserne giver forsikringen ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidigt eller længerevarende tab af erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, når den midlertidige uarbejdsdygtighed eller det længerevarende tab af erhvervsevne er til stede i et omfang, der berettiger til udbetaling, inden dækningens ophør, uanset årsagen til ophøret.

Det er således skadevirkningsprincippet, der anvendes jf. blandt andet Ankenævnets kendelse 58.258.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, når den midlertidige uarbejdsdygtighed eller det varige tab af arbejdsevne er til stede i et omfang, der berettiger til udbetaling, inden dækningens ophør uanset årsagen til ophøret.

Udbetalingen af forsikringsydelsen sker med 1/ 12 månedligt fra det tidspunkt, der er anført i dækningsoversigten, når forsikrede uafbrudt har været midlertidig uarbejdsdygtig eller varigt har mistet arbejdsevnen som følge af sygdom eller ulykkestilfælde i det antal måneder, der er anført i dækningsoversigten (karenstiden).

…

Hvis forsikrede er midlertidig uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

Krav om udbetaling af forsikringsydelsen i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed eller varigt tab af arbejdsevne skal fremsættes inden 1 år efter det tidspunkt, da forsikringstageren får kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke dækning for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet 1 år.

…

Varigt tab af arbejdsevne

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes arbejdsevne varigt er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Selskabet kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det varige tab af arbejdsevne. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

…

Bortfald af præmiebetaling

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i

samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. Fritagelsen fortsætter, så længe arbejdsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst indtil præmiebetalingens aftalte ophørstidspunkt.

…

Forsikringen ophører uden opsigelse fra selskabet, når forsikrede fratræder sin stilling hos arbejdsgiveren, eller senest ved den alder for forsikrede, som fremgår af overenskomsten (aftalen) mellem arbejdsgiveren og selskabet."

Nævnet udtaler:

Klageren er kun berettiget til ydelser efter forsikringen, hvis hans tab af erhvervsevne er indtrådt inden den 31/7 1999, da han fratrådte sin stilling. Efter forsikringsbetingelserne er krav, der først fremsættes 1 år efter, at klageren har fået kundskab om sit krav, ikke dækket af forsikringen.

Klageren anmeldte først den 10/10 2003, at han havde været uarbejdsdygtig siden 30/5 1999. Da forsikringen på dette tidspunkt var ophørt, har klageren ikke krav på dækning.

Herefter

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen